

Aansluiting speeltuinen bij Bankplein

JAARPLAN 2024

SAMEN STERKER

Samen denken, delen en doen

INLEIDING	2
MISSIE EN VISIE	3
• Missie	3
• Visie	3
DE VERENIGING	4
• Leden	4
• Bestuur	4
• Bureau	4
WAT GAAN WE DOEN	6
1. Kennisuitwisseling	6
○ Nieuwsbrief, social media en website	6
○ Kennisbank	7
○ Bijeenkomsten	7
○ Werkgroepen	7
○ Formats en instructies	8
○ Organisatie van buddy verbanden	8
○ Inzet kennis en expertise	9
2. Directe ondersteuning	9
○ Individuele ondersteuning	9
○ Vertrouwenspersonen	9
○ Ondersteuning speeltuinmakers	10
3. Belangenbehartiging	10
4. Vernieuwing	11
○ Cultuur	11
○ Gemeenschapskracht	12
○ Impact zichtbaar maken	12
OUTPUT	13

INLEIDING

We zijn de afgelopen jaren als vereniging Dwarsverband gegroeid. In de zomer van 2023 sloten ook de verzelfstandigde speeltuinen bij ons aan. Hiermee tellen we nu ongeveer 32 leden. Om deze groei te dragen, heeft het bureau een extra medewerker aangesteld. We streven ernaar om in de dienstverlening voor de speeltuinen en de buurthuizen zo veel mogelijk kennis en ervaring uit te wisselen en als vereniging één geheel te vormen. In ons jaarplan en de begroting voor 2024 presenteren we onze plannen voor alle leden, zowel de speeltuinen als de buurthuizen in zelfbeheer.

Bij de gemeente vragen we subsidie aan voor de komende drie jaren, van 2024 tot 2027. De basis voor de meerjarige subsidie-aanvraag is de meerjarenvisie die we maakten in dialoog met de leden. Onder begeleiding van Kristel Jeuring van het Landelijke Samenwerkingsverband Actieve bewoners (LSA), tevens bestuurder bij Kracht van Zuilen, gingen we het gesprek aan over de koers en toekomst van de vereniging. Naast deze meedenksessie hebben de vele gesprekken met leden afzonderlijk en tijdens bijeenkomsten ons informatie gegeven over de koers die we dienen te varen. We zijn ontzettend vereerd met de bereidwilligheid en betrokkenheid van leden waardoor er een breed gedragen plan voor de toekomst is geformuleerd. Het jaarplan dat hier voor u ligt is hier een afgeleide van.

In dit jaarplan lichten we toe wat we gaan doen in 2024. Dit doen we aan de hand van vier werkgebieden die we ook in de meerjarenvisie onderscheiden, namelijk: kennisuitwisseling, directe ondersteuning, belangenbehartiging en vernieuwing. We zien ernaar uit om dit jaar met en voor onze leden weer aan de slag te gaan om het zelfbeheer in Utrecht te ondersteunen en op de kaart te zetten.

MISSIE EN VISIE

MISSIE

Het in alle opzichten versterken van Utrechtse bewonersinitiatieven in zelfbeheer die een ontmoetingsplek creëren en zich inzetten voor de sociale cohesie in buurt of wijk.

VISIE

Samen staan we sterker. We verbeteren de positie van bewonersinitiatieven in zelfbeheer die een ontmoetingsplek creëren. Dit doen we aan de hand van vier werkgebieden namelijk: kennisuitwisseling, directe ondersteuning, belangenbehartiging en vernieuwing. Hierdoor kunnen bewonersinitiatieven in zelfbeheer hun eigen locatie beter besturen en beheren en bijdragen aan de sociale cohesie in buurt of wijk. Door het verenigen van individuele locaties staat het zelfbeheer sterker in het sociaal en cultureel domein.

Leden tijdens de meedenksessie voor de Meerjarenvisie, Burezina

DE VERENIGING

Vereniging Dwarsverband is het samenspel tussen leden, bestuur en het uitvoerende bureau. De leden zijn daarbij de drijvende kracht. Hun behoeften en ervaringen geven richting aan de vereniging als geheel. Daarvoor is het belangrijk dat het bureau en bestuur goed weten wat er op locaties speelt en waar mensen tegenaan lopen. Ze signaleren daarbij overkoepelende ervaringen. Deze signalen kunnen worden ingebracht bij partnerorganisaties zoals de gemeente. Tegelijkertijd hebben bestuur en bureau een soort radar- of antennefunctie, om de leden te informeren over de ontwikkelingen in de maatschappij. Hoe beter de leden, het bureau en het bestuur elkaar kennen en weten wat er speelt, hoe beter de vereniging functioneert als geheel.

LEDEN

Dwarsverband bestaat uit 32 betrokken leden: buurthuizen en speeltuinen die zorg dragen voor een locatie in zelfbeheer. We komen samen als vereniging maar ook apart in de sectie speeltuinen en buurthuizen. De leden bepalen het beleid van de vereniging. Tijdens de Algemene Leden Vergadering (ALV) nemen de leden besluiten, zien toe op de verantwoording en nieuwe jaarplannen, en denken mee over en gezamenlijke belangen. Tussentijds worden leden waar nodig betrokken om mee te denken over belangrijke vraagstukken.

BESTUUR

Binnen de vereniging is er een vrijwillig bestuur dat de verantwoordelijkheid draagt voor de dagelijkse gang van zaken. Het bestuur legt verantwoordelijkheid af aan de leden tijdens de ALV. Het bestuur bestaat uit zes bestuursleden: Hans Elsendoorn (voorzitter), Hanneke Imminkhuizen (interim-penningmeester), Bruno van Veen (secretaris) en Alfred de Ronde, Petter Derhaag en Jan Willem de Zeeuw (alledrie algemeen bestuurslid). We zoeken een nieuwe penningmeester, tot die tijd neemt Hanneke de honneurs waar. Het bestuur vergadert elke twee maanden. Daarnaast is er regelmatig contact tussen de voorzitter, de penningmeester en het bureau. Dwarsverband heeft de wens om met de tijd een meer divers bestuur te vormen.

BUREAU

Voor de uitvoering van alle plannen is er het bureau dat bestaat uit twee coördinatoren en één medewerker. Daar komt dit jaar een freelancer bij voor de ondersteuning van de speeltuinmakers. Het bureau onderhoudt het contact met de leden, verzorgt de kennisdeling en het archiveren van opgedane kennis en ervaring uit het netwerk. De coördinatoren hebben daarnaast een antennefunctie. Ze blijven op de hoogte van voor de vereniging belangrijke ontwikkelingen in de stad en maatschappij. Ook treden zij op in het sociaal domein om de belangen van de leden te dienen en een perspectief op zelfbeheer te vertegenwoordigen.

Rosa Koenen en Sarah Faber zijn wederom de vaste coördinatoren. Daarnaast versterkt Sylvia Mannaerts het team. Als medewerker ondersteunt zij de coördinatoren in de uitvoer van verschillende werkzaamheden waaronder het maken van de nieuwsbrief, onderhouden van de kennisbank, organiseren van bijeenkomsten en het onderhouden van contact met de leden. Voor de ondersteuning van de speeltuinmakers zal Alexander van den Kommer, op freelance basis, het bureau versterken. Hij was voorheen een van de twee kwartiermakers van de speeltuinen.

"Ik kan altijd terecht met vragen. Ze reageren snel, denken goed en praktisch mee. Ze hebben veel expertise in huis en een groot netwerk. De maandelijkse nieuwsbrief is actueel en overzichtelijk. Ze bieden zeer regelmatig workshops en informatiebijeenkomsten. Ze zorgen voor verbinding tussen de leden."
- Lid over de ondersteuning van het bureau, enquête 2022

Kennismaking nieuwe bestuursleden en medewerker, Burezina

WAT GAAN WE DOEN?

In de uitvoer focust het Dwarsverband op vier werkgebieden namelijk: kennisuitwisseling, directe ondersteuning, belangenbehartiging en vernieuwing. Binnen deze werkgebieden sluiten we aan op wat er leeft en speelt bij de leden. Een belangrijk onderdeel van ons werk is dan ook het onderhouden van het contact met alle leden. We maken in ieder geval jaarlijks, maar liefst nog vaker, een ronde langs alle locaties.

We lichten onze vier werkgebieden hieronder toe. We zetten voort uit voorgaande jaren wat werkt en onderhouden hiermee de basis van de vereniging: een netwerk om elkaar te ontmoeten en kennis en ervaring uit te wisselen. Omdat zowel maatschappelijke ontwikkelingen als wel locatiegebonden behoeften kunnen veranderen gedurende het jaar, bewaken we onze flexibiliteit en houden ruimte om in te spelen op actuele vragen.

1. KENNISUITWISSELING

Kennisuitwisseling gaat over het uitwisselen van ervaring, informatie, nieuws en inspiratie. Dit doen we zo praktisch toepasbaar mogelijk. De vormen waarin deze uitwisseling plaatsvindt zijn onze:

- nieuwsbrief, social media en website;
- kennisbank;
- bijeenkomsten;
- werkgroepen;
- formats/instructies
- organisatie van buddy-verbanden;
- inzet van kennis en expertise uit andere organisaties (bouw, fondsenwerving).

NIEUWSBRIEF, SOCIAL MEDIA EN WEBSITE

De nieuwsbrief wordt goed gelezen en is een belangrijke informatiebron voor veel leden. We maken een maandelijks nieuwsbrief voor al onze leden met daarnaast aanvullende nieuwsflitsen specifiek voor buurthuizen of speeltuinen. De nieuwsbrieven en -flitsen bevatten de belangrijkste informatie uit het netwerk, lichten belangrijke speerpunten uit beleidsveranderingen toe, delen inspirerende inzichten uit de vereniging en communiceren ons aanbod. Evenementen voegen we toe in onze online agenda. Meer uitgebreide nieuwsberichten krijgen een plek op onze website in het nieuwsoverzicht. Daarnaast delen we gemiddeld zo'n twee berichten per week op onze Facebook pagina met tips en waar we een inspirerend aanbod van onszelf of anderen promoten. Het aantal volgers van onze nieuwsvoorziening en de betrokkenheid bij onze berichten blijft groeien. Zowel bij de leden als binnen het sociaal en cultureel domein, om ook het bredere netwerkverband te bevorderen.

De speeltuinen maakten gebruik van een eigen website: [het speeltuinplatform](#). We

gaan alle relevante informatie hierop (waar mogelijk) integreren op de website van Dwarsverband. Daarnaast komt er, net als voor de buurthuizen, een [ledenpagina](#) voor de speeltuinen waar ze zich voorstellen.

KENNISBANK

Op onze website archiveren we alle kennis en ervaring die relevant is voor de vereniging in onze kennisbank. De kennisbank is een naslagwerk. Je hoeft niet iedere keer het wiel opnieuw uit te vinden, maar kan voortbouwen op de kennis en ervaring die er in het netwerk is opgedaan. Naast het up-to-date houden van de artikelen die er al op staan, voegen we ook nieuwe artikelen toe. Bovendien gaan we alle huidige artikelen langslopen en vullen waar nodig aan met ontbrekende informatie specifiek voor speeltuinen. We promoten de verschillende artikelen uit de kennisbank actief en verwijzen hiernaar bij vragen.

BIJEENKOMSTEN

Als vereniging ontmoeten we elkaar in verschillende verbanden. Met alle leden komen we samen tijdens de Algemene Leden Vergadering (ALV). Dit doen we twee keer per jaar. In het voorjaar stellen we de jaarrekening vast en in het najaar de begroting en het jaarplan. Daarnaast bespreken we andere lopende vraagstukken, projecten en ontwikkelingen.

Ook organiseren we inhoudelijke bijeenkomsten of inspiratiesessies over onderwerpen als werkgeverschap, sociale waarde, impact meten, betrekken van de buurt en ondernemerschap. Deze onderwerpen staan nog niet vast, maar zijn afhankelijk van de behoeften van de leden. Afhankelijk van de inhoud zijn de bijeenkomsten voor alle leden samen, of gescheiden voor de sectie speeltuinen en buurthuizen. Ook organiseren we een verenigingsfeest waarin de gezelligheid centraal staat, we elkaar ontmoeten en de verbanden versterken zodat we elkaar ook makkelijker kunnen vinden voor de uitwisseling van kennis en informatie. Als het kan combineren we een verenigingsfeest met een inhoudelijke sessie.

WERKGROEPEN

We organiseren werkgroepen met mensen van verschillende initiatieven maar met soortgelijke (vrijwilligers)functies. We zetten in ieder geval voort:

- de penningmeesterkring buurthuizen (twee à drie keer per jaar);
- de penningmeesterkring speeltuinen (twee keer per jaar);
- het beheerdersontbijt buurthuizen (twee à drie keer per jaar);
- de bestuurdersbijeenkomst, gezamenlijk of voor speeltuinen en buurthuizen apart (een à twee keer per jaar);
- de verbouwclub (twee à drie keer per jaar).

We kunnen ons voorstellen dat er ook een aparte werkgroep komt voor

speeltuinmakers (net als het beheerdersontbijt) maar ten tijde van het schrijven van dit plan is het nog te vroeg om daar concrete uitspraken over te doen. Ook houden we ruimte voor mogelijke nieuwe werkgroepen, op basis van de behoefte van de leden.

Beheerdersontbijt bij Speeltuin de Pan

FORMATS EN INSTRUCTIES

De opgedane kennis, inzichten en ervaringen tijdens de bijeenkomsten en werkgroepen verwerken we, als dat meerwaarde heeft, in een format of instructie. Dit geeft handvatten voor mensen die niet aanwezig kunnen zijn of later informatie willen terugvinden. De formats en instructies verwerken we in onze kennisbank.

ORGANISATIE VAN BUDDY VERBANDEN

De kracht van de vereniging zit voor een belangrijk deel in de onderlinge uitwisseling. Leden kennen elkaar en helpen elkaar. Ze delen tips en ervaringen. Hierdoor hoeft niet iedereen het wiel opnieuw uit te vinden. We versterken deze verbanden door de leden samen te brengen tijdens onze bijeenkomsten en werkgroepen. Hier faciliteren we de uitwisseling van kennis en ervaring. Uit deze bekendheid en vertrouwdheid vloeien nieuwe buddy-verbanden voort. Daarnaast maken we ook actieve verbindingen, bijvoorbeeld tussen bestuurders van kleine volkse buurthuizen. Of tussen een penningmeester van een groot initiatief die deze functie met gemak vervult en een penningmeester van een kleine club die er meer moeite mee heeft.

INZET KENNIS EN EXPERTISE

Naast de bijeenkomsten en de werkgroepen attenderen we leden op aanvullende cursussen, trainingen of bijeenkomsten die relevant voor hen kunnen zijn. Indien nodig en mogelijk organiseren we een workshop of bijeenkomst waarin we kennis en expertise van buitenaf inzetten.

2. DIRECTE ONDERSTEUNING

INDIVIDUELE ONDERSTEUNING

Dwarsverband krijgt regelmatig de vraag om afzonderlijke initiatieven te helpen als er een verandering nodig is. Waar mogelijk proberen we leden onderling te verbinden zodat ze elkaar kunnen helpen. Als er echter langduriger en projectmatige ondersteuning of hulp nodig is, dan kunnen we op individuele basis ondersteunen. De lessen die we gedurende dit traject leren, delen we binnen het netwerk. Waar relevant archiveren we het ook in onze kennisbank. Directe ondersteuning kan een langlopend traject zijn, maar ook een adviesgesprek en eventueel daaruit volgend een koppeling met een ander lid of een expert. Deze 1 - op -1 hulp versterkt zowel het individuele lid als de vereniging. Doordat individuele leden sterker staan en meer weten of kunnen, kunnen zij ook beter klaar staan voor anderen. Ook versterkt het verenigingsleven doordat leden hun verhalen terug horen in het grotere verband en doordat zij herkenning vinden in de verhalen van anderen.

VERTROUWENSPERSONEN

Sinds 2023 faciliteren we vanuit Dwarsverband een duo van twee (vrijwillige) vertrouwenspersonen. De leden kunnen hier terecht als ze bij hun eigen locatie ergens tegenaan lopen wat ze niet willen of kunnen bespreken op de locatie zelf. Bijvoorbeeld op het gebied van ongewenst- of grensoverschrijdend gedrag. De vertrouwenspersonen zijn er voor alle leden: vrijwilligers, bestuurders, beheerders en speeltuinmakers. De meldingen worden in vertrouwelijkheid behandeld door de vertrouwenspersonen. Daarnaast hebben de vertrouwenspersonen een rol in het informeren en voorlichten van locaties wat betreft het voorkomen van ongewenst gedrag. Denk aan het opstellen van gedragsregels, aanvragen gratis VOG en het formuleren van een aannamebeleid.

ONDERSTEUNING SPEELTUINMAKERS

In 2023 worden de speeltuinmakers van zowel de speeltuinen in zelfbeheer als de speeltuinen die onder DOCK vallen, ondersteunt door kwartiermakers Janneke Baan en Alexander van den Kommer. We streven ernaar dat de ondersteuning van de speeltuinmakers van speeltuinen in zelfbeheer per januari 2024 onder het Dwarsverband komt te vallen. Ten tijde van het schrijven van dit jaarplan is nog niet duidelijk hoe die ondersteuning er precies uit gaat zien. Uitgangspunt is om vanuit Dwarsverband een freelancer aan te stellen voor de ondersteuning van de kwartiermakers van de speeltuinen in zelfbeheer. We zien het belang van de samenhang van alle speeltuinen samen -in zelfbeheer én vallend onder DOCK. Daarom zorgen we dan voor een goede samenwerking en afstemming met de DOCK speeltuinen. Hoe de ondersteuning aan de speeltuinmakers er precies uit gaat zien, gaan we met de speeltuinen onderzoeken in het najaar van 2023. Op basis daarvan maken we gezamenlijk een aanvullend plan.

Verenigingsfeest 3Generatiecentrum

3. BELANGENBEHARTIGING

Als Dwarsverband hebben we een belangrijke signalerende functie. Door het persoonlijke contact kennen we alle locaties goed. Deze individuele observaties kunnen we in een collectief verband plaatsen. Hierdoor zien we op grote lijnen waar locaties in zelfbeheer mee worstelen en waar ze tegenaan lopen. Maar ook hoe ze lastige situaties

weten te overwinnen en ze hun unieke meerwaarde creëren voor de stad. Dit overkoepelende perspectief biedt ons een visie op zelfbeheer die we inbrengen bij externe partners in het sociaal en cultureel domein, waaronder ook fondsen en de gemeente. Bijvoorbeeld door raadsleden te informeren over ons werk, door mee te praten over hoe beleid beter aan kan sluiten op de praktijk, of door te onderzoeken welke samenwerkingen er mogelijk zijn. Hiermee zetten we ons in om zelfbeheer op de kaart te zetten, ook in het beleid. Dit doen we zowel in opdracht van de leden, op eigen initiatief als op verzoek van externe partners zoals de gemeente. Uiteindelijk bepalen de leden of een aanpassing van de strategie gewenst is of welke koers het Dwarsverband vaart. Naast deze collectieve vorm van belangenbehartiging ondersteunen we ook individuele locaties waar dat past. Op dit moment voorzien we dat we in 2024 onder andere bezig zullen zijn met belangenbehartiging rondom de toenemende zorglast en druk op informele zorgorganisaties zoals de buurthuizen en speeltuinen in zelfbeheer, ontwikkelingen in de sociale basis die relevant zijn voor onze leden, de energietransitie en de zichtbaarheid van en communicatie omtrent buurtcentra in zelfbeheer vanuit de gemeente.

Toekomst Sociale Basis, participatiebijeenkomst gemeente Utrecht

4. VERNIEUWING

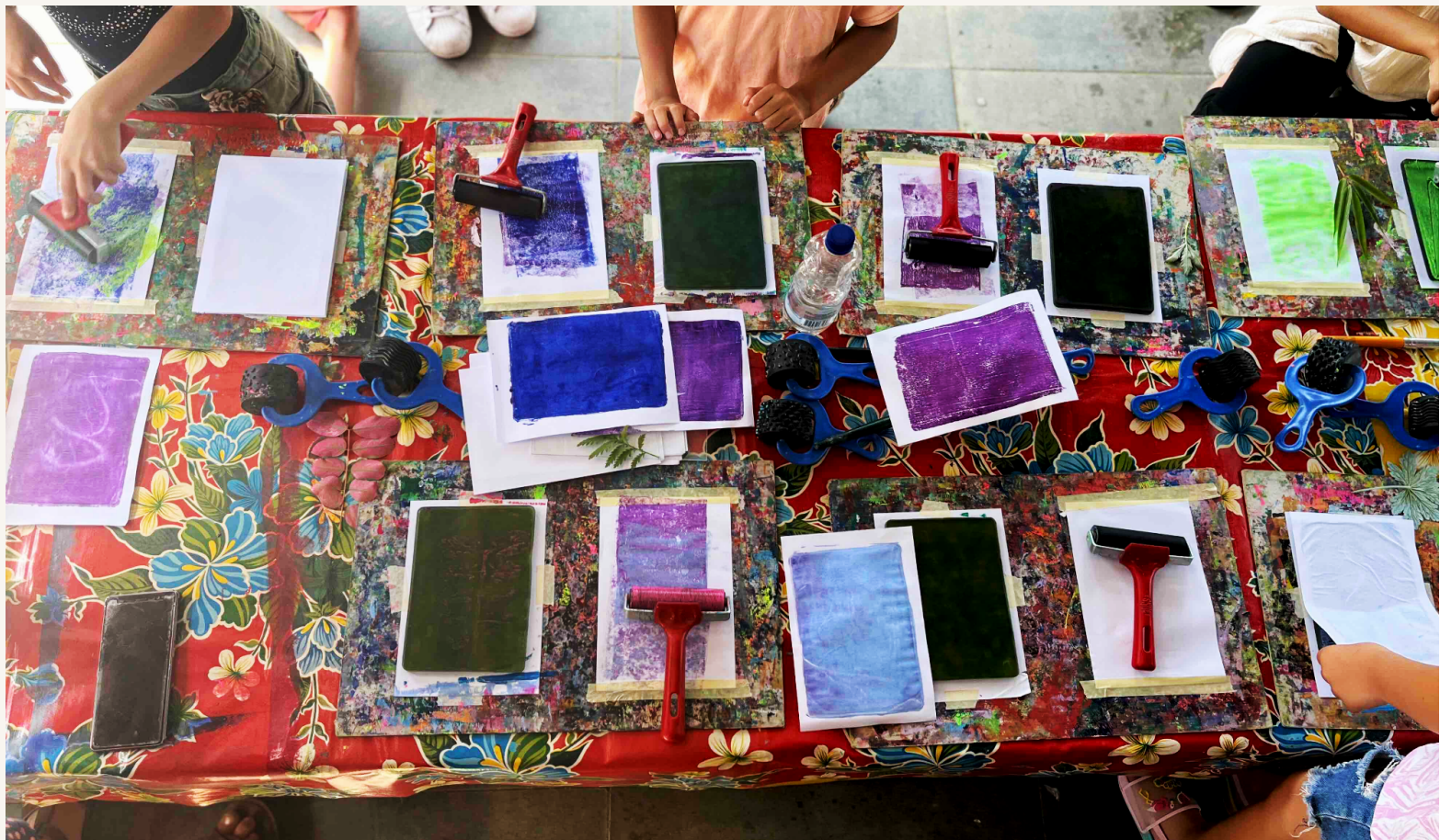
Vernieuwing doelt op alle projecten buiten de reguliere werkzaamheden. Deze projecten zijn bedoeld om nieuwe vaardigheden aan te leren of in te spelen op nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen. Vernieuwing kan worden aangezwengeld door een directe wens vanuit de leden. Maar ook doordat het bureau en/of het bestuur kansen en

mogelijkheden zien en denken dat dit een meerwaarde is voor de leden. Nieuwe plannen worden voorgelegd aan de leden. Alleen op basis van voldoende interesse en draagkracht gaan we daadwerkelijk met de vernieuwing aan de slag.

In 2024 zijn we voornemens ons in ieder geval bezig te houden met vernieuwingen op het gebied van cultuurprogrammering, gemeenschapskracht en het zichtbaar maken van je meerwaarde / impact.

CULTUUR

In 2024 zetten we het cultuurproject voort. Hier krijgen we apart financiering voor vanuit het Fonds voor Cultuurparticipatie en de afdeling Cultuur van Gemeente Utrecht. Het cultuurproject is in 2020 gestart in samenwerking met een kerngroep vanuit de leden en ZIMIHC, ondersteuningsorganisatie voor amateurkunst in Utrecht. Middels werkgroepen, kennisuitwisseling en het bieden van maatwerk en financiering worden buurtinitiatieven in zelfbeheer ondersteund om hun eigen culturele programmering vorm te geven en de wijk kennis te laten maken met verschillende kunst- en cultuurdisciplines. Hoe de uitvoering eruit ziet, lees je in het aparte projectplan.

Workshop botanische prints maken in Natuurspeeltuin de Roef

GEMEENSCHAPSKRACHT

Vanuit de leden krijgen we veel vragen om de verbinding met de buurt te versterken en meer of nieuwe doelgroepen aan te trekken. De afgelopen jaren hebben we verschillende locaties hierin begeleid. Bijvoorbeeld door het doen van buurtonderzoek of door het ondersteunen bij de promotie. Toch lopen we bij het bieden van deze individuele begeleiding ook tegen beperkingen aan. Zowel in tijd en ruimte, als in kennis en ervaring. In 2024 willen we extra aandacht besteden aan het vergroten van het draagvlak en de gemeenschapskracht van een locatie. Zodat de groep die de locatie bestuurt en beheert, samen met de vrijwilligers een gemeenschap vormen. En dat de buurtbewoners weten wat er binnen gebeurt en het idee krijgen: 'dat is ook wat voor mij'. Of 'daar wil ik aan bijdragen'. Dit stelt locaties die dat willen in staat om hun huiskamerfunctie verder vorm te geven.

We laten ons hierbij inspireren door de grondbeginselen van Asset Based Community Development (ABCD). Dit is een veelgeprezen methode die wordt gebruikt om gemeenschappen te versterken en te laten groeien. Het richt zich op het creëren van sterke sociale banden en verbondenheid binnen een gemeenschap door van onderaf met de aanwezige krachten in een gemeenschap te werken. Ook voor buurthuizen en speeltuinen kan deze methode van grote waarde zijn en op een praktische manier handen en voeten geven aan het verder opbouwen, verduurzamen en diverser maken van een gemeenschap. Aan het projectplan voor het versterken van gemeenschapskracht wordt nog gewerkt.

IMPACT ZICHTBAAR MAKEN

Bij onze leden vinden elke dag weer bijzondere ontmoetingen plaats. Deze plekken zijn van grote betekenis voor de vrijwilligers, bezoekers en de wijk. Maar hoe laat je deze betekenis goed zien? Hoe maak je de meerwaarde van deze impact goed zichtbaar? Voor onze leden, buurthuizen en speeltuinen, maar ook voor ons als Dwarsverband is dat een zoektocht.

Het komende jaar willen we ons hierin ontwikkelen en elkaar inspireren. Zo zijn we voornemens om tijdens de bestuurdersbijeenkomst best practices uit te wisselen maar ook inspiratie binnen te halen. Bijvoorbeeld door middel van een workshop storytelling en beeldend werken. De geleerde lessen gaan we zelf in praktijk brengen in onze eigen verantwoording en communicatie. We delen de ervaringen en het netwerk en gebruiken dit om elkaar onderling te blijven inspireren.

OUTPUT

Output bijeenkomsten	<i>Buurt- huizen</i>	<i>Speel- tuinen</i>	Totaal
Algemene Leden Vergadering			2
Inhoudelijke bijeenkomsten	2	3	4-5
Werkgroepbijeenkomsten (Peningmeesterkring, Bestuudersbijeenkomst, Beheerdersontbijt, Verbouwclub, etc.)	6	4	10
Bijeenkomsten vernieuwingsprojecten			6

Output overigen	<i>Buurt- huizen</i>	<i>Speel- tuinen</i>	Totaal
Nieuwsbrief			12
Nieuwsflits	10-15	10-15	20 -30
Ronde langs de locaties	23	12	35
Individuele ondersteuning	2-4	2-4	4-8
Enquête onder leden			1
Impactmeting			1
Aanvulling/up to date houden kennisbank integreren speeltuinen informatie			gehele kennisbank